

Jakso II

Suomesta itsenäinen kansakunta

Tässä jaksossa..

- Venäläistämispolitiikka, miksi alkoi ja miten se vaikutti Suomessa
- Eduskuntaudistus: Miksi tapahtui ja millaisia muutoksia se toi?
- Miten Suomi sai itsenäisyyden?
- Mitä syitä Suomen sisällissodalle oli?
- Millaisia tulkintoja sisällissodasta on esitetty?

Autonomian kavennus

- 1800-l lopussa Venäjä aloittaa Suomen autonomian kaventamisen niin sanotuilla venäläistämistoimilla (Venäjällä tunnettiin yhtenäistämispoliittikkana)
- 1890 postimanifesti – lopetti Suomen oman postilaitoksen, määräsi venäläiset postimerkit käyttöön
- Nikolai Bobrikovin venäläistämishjelma 1898 alkaen - Suomen armeija osaksi Venäjän sotaväkeä, lakien yhtenäistäminen, virkoihin venäläisiä
- 1899 helmikuun manifesti, Suomen valtiopäivät eivät voineet estää Venäjän toimeenpanemia lakeja
- Venäjältä ylempien virastojen kieli
- 1901 asevelvollisuuslaki lopetti Suomen oman armeijan
- 1903 Bobrikov sai oikeudet karkottaa toimia vastustaneet, lakkauttaa sanomalehtiä, erottaa virkamiehiä

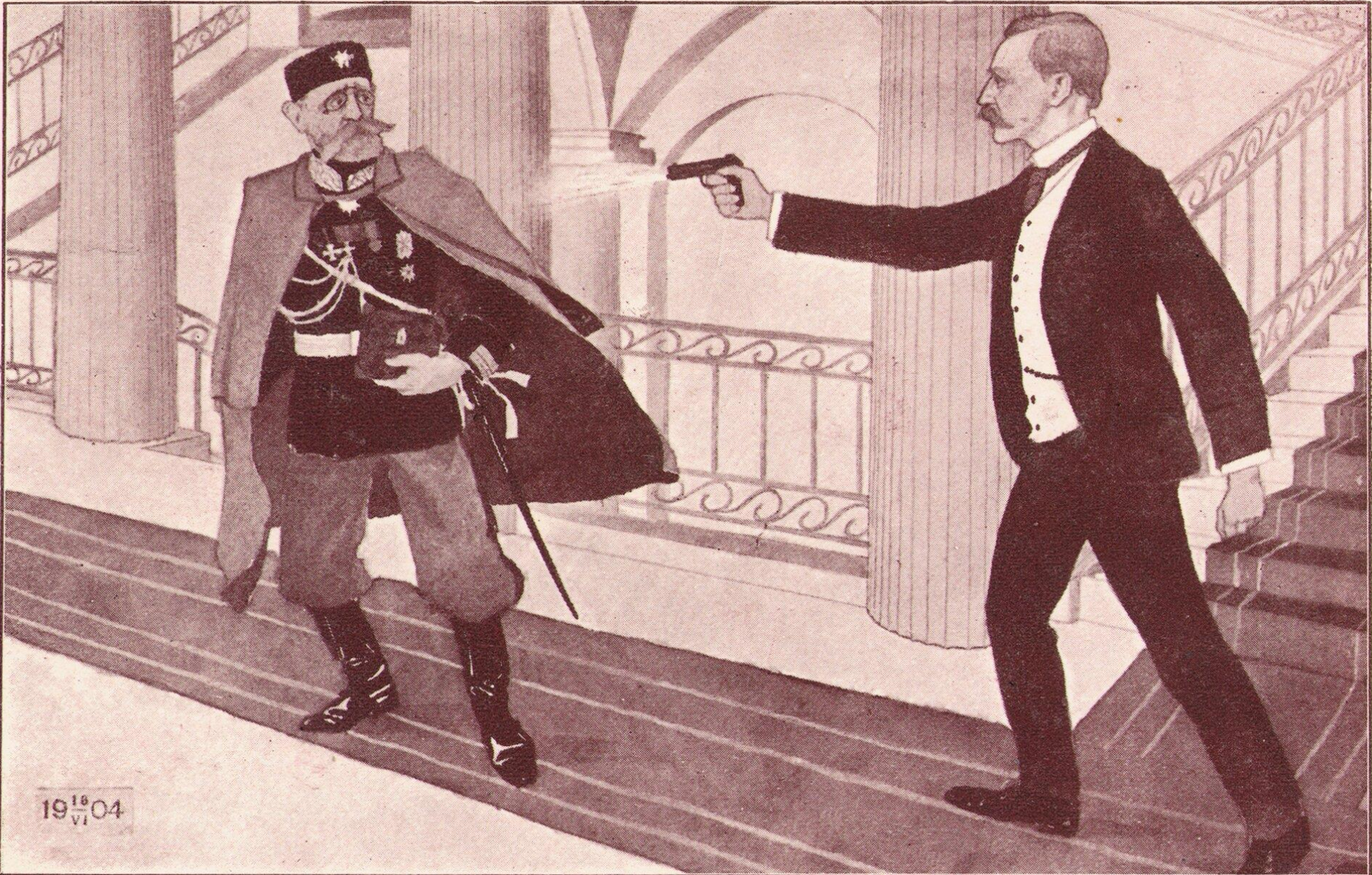

The background features a dark teal color. In the upper half, there are several light grey speech bubbles of various shapes and sizes, some containing three dots. In the lower half, there are colorful silhouettes of human heads in profile, facing right. The colors of the heads include shades of purple, pink, orange, yellow, green, and blue. The text is centered in the upper half of the image.

Viisi roolia – Erilaiset suhtautumiset venäläistämistöimiin

Reaktioita venäläistämistöimiin

- Aleksanteri II:n patsaan kukitus
- Suuri adressi, yli puoli miljoonaa nimeä - Nikolai II ei ottanut kuitenkaan vastaan adressin saattajia
- Taide : Eetu Iston Hyökkäys, Jean Sibeliuksen Finlandia
- Myöntäväiset ja perustuslailliset
- Suomalaiset vapautettiin sotilaspalveluksesta, mutta Suomi joutui maksamaan sotilasmiljoonia
- Vanhasuomalaiset, nuorsuomalaiset
- Aktivistit

19¹⁸04
VI

Sivun 45 tehtävät 4 ja 5

Eduskuntauudistuksesta itsenäistymiseen

Tärkeitä peräkkäisiä vuosia

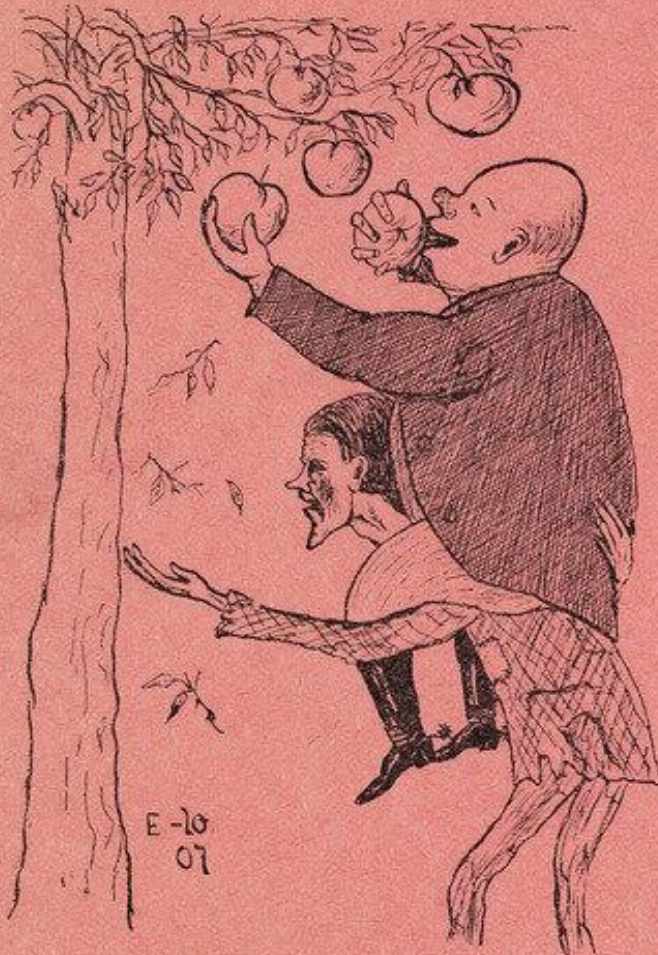
- Miksi venäläistämistoimet taukosivat vuonna 1905?
- Ketkä lakkoilivat vuonna 1905 ja miksi?
- Mitä tapahtui vuonna 1906 ja miksi?

SDP:n vaalijuliste 1907. Mitä se kertoo ajasta ja millaisia tehokeinoja siinä on?

Työmies joka äänestää porvaria

tekee kuin tämä.

Äänestätkö kansan pettureja!

Jos äänestät porvaria, niin muista silloin, että äänesi menee Laukon torpparihäätäjille!

10,000,000 markalla vallanostajille!

Lahtarikaartilaisille!

Ylioppilaslakkopetturien pitäjille!

Murhapolttajille (Kuopiossa, Lovisassa ja Porvoossa)!

Piiskanvinguttajille! ja Kemin tukkihoikain kurittajille!

Bobrikoffin matelijoille, jotka punaista paitaa sinulle tyrkyttivät!

Kavahda raittiustohtoria, sillä äänesi menee heitä äänestäessä hukkaan.

Mutta jos äänestät sosialidemokraatteja, niin silloin tiedät, että

kaikki valta tulee kansalle!

Tutustutaan ensimmäisten eduskuntavaalien puolueisiin

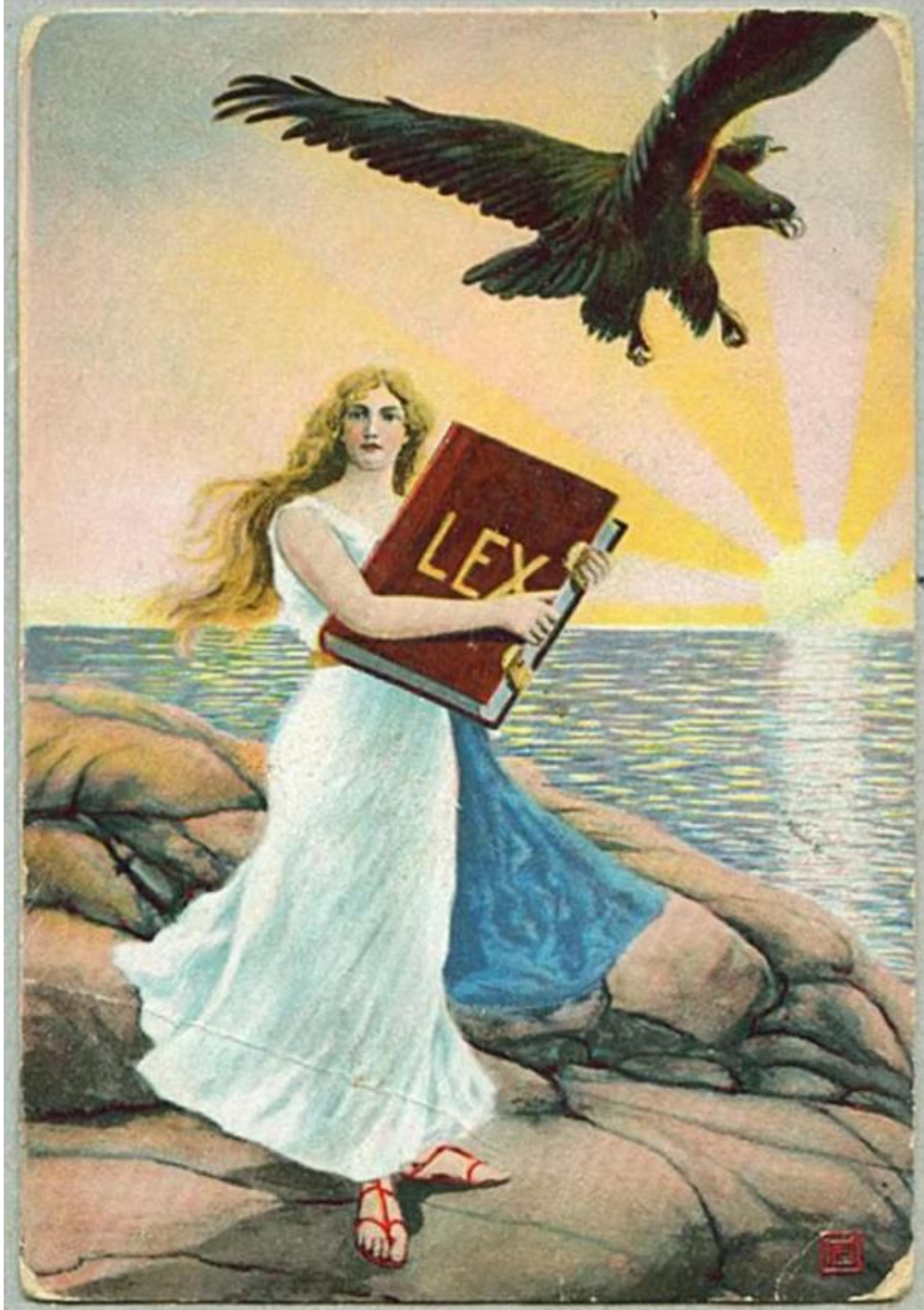

- Laaditaanko kuvitteellinen vaalimainos yhdelle?
- Sitten "asiantuntijalausunto" vaalituloksesta: Miten aikanaan tulosta olisi voitu kommentoida, mitä sen olisi voitu nähdä kertoneen Suomesta

Toinen sortokausi alkaa 1908, kestää vuoteen 1917

-
- Tsaari oli saanut valtaansa vakiinnutettua
  - Suomea koskevaan lainsäädäntöön hyvin samankaltaisia muutoksia kuin aiemman sortokauden aikana
  - 1912 yhdenvertaisuuslaki: venäläisiä senaattiin ja muihin korkeisiin virkoihin, samat oikeuden Venäjän kansalaisille kuin suomalaisille
  - Eduskunta hajotettiin lähes vuosittain
  - Venäjän opetus kouluissa
  - 1914 alkaa mikä?
  - Suomeen sotatila: siviilihallinto alistettiin sotilashallinnolle ja kansalaisten sanan-, yhdistymis- ja kokoontumisvapautta rajoitettiin
  - Suomalaisia lähtee jääkäreiksi, eli sotilaallisen koulutukseen Saksaan noin 2000 ensimmäisen maailmansodan aikana

---

Luodaan napakka aikajana vuoden 1917 tapahtumista

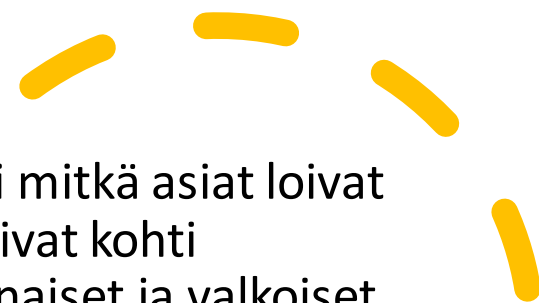

- Aloittakaa siitä mihin venäläistämistoimet päättyivät
- Suomen itsenäistymisen ja sen toteutumisen syitä viimeisenä

Suomen sisällissota

Toivomus ennen
korkeakouluviikkoa
– PowerPointit
aiheesta

- Suomen kansan jakautuminen : Eli mitkä asiat loivat kahtiajakoa Suomessa ja johdattelivat kohti sisällissodan asetelmaa (Miten punaiset ja valkoiset syntyivät, missä oli osapuolien tukialueet) - Nelli ja Lotta
- Sisällissodan kulku : Mistä sisällissota alkoi, mitä oleellisia tapahtumia? Osallistuneet osapuolet, naisten asema? - Paavo ja Viljami
- Sisällissodan seuraukset ja tulkinnat : Mikä oli sodan lopputulos, uhriluku, terrori? Mitä eri termejä sisällissodasta on käytetty ja miksi? Miksi sisällissodan käsittely on ollut "kipupiste"? - Emma ja Toini

Sivu 65 tehtävät 2 ja 7

Kahden sisällissodan aikaisen laulun sanat

- **Ohessa on kahden sisällissodan aikana laulettujen laulun sanat. Tutki parisi kanssa laulujen sanoituksia. Voitte myös etsiä verkosta laulujen tulkintoja ja kuunnella niitä.**
- Pohtikaa, kumpi laulu kuuluu punaisille ja kumpi valkoisille.
- Etsikää sanoituksista osapuolien näkemyksiä sisällissodan syistä.

Luetaan luvun
ensimmäinen
osio kansaa
jakaneista
asioista

- Painakaa niitä mieleen, otetaan kohta kopittelu, jossa on vuorotellen sanottava yksi asia

Sodan syttyminen

- 28.1.1918 punaiset aloittivat vallankumouksen Helsingissä
- Kullervo Manner johtamaan kansanvaltuuskuntaa
- Porvarillinen hallitus eli valkoisten johto pakeni Vaasaan, Vaasan senaatti – aloitti vapaussodan (uskoi taiselevansa Suomen itsenäisyydestä)
- Valkoiset riisuiivat venäläisiä aseista. Valkoisten johdossa Mannerheim
- Viipurissa ensimmäiset sisällissodan taistelut punaisten ja valkoisten välillä
- Itsenäinen ja/tai ryhmätyöskentely, tehtävät 2-5 (?)
- 6 plussatehtävä

